

53. Fire (u)nødvendige retssager om afgiften

En retsstat opfylder frivilligt sine forpligtelser, men det kender man ikke til i Danmark. Ambi-sagen viste, at magthaverne hellere pudser deres gorilla, kammeradvokaten, på den borger, der har et krav. Der stod ikke milliarder på spil her, men alligevel måtte jeg i næsten seks år kæmpe mig igennem fire retssager, før jeg fik udbetalt erstatning.

Laserdiskens tab

Hvad kostede afgiften Laserdisken?

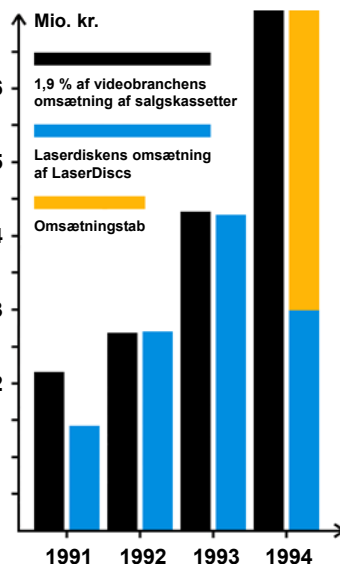
Det kan man ikke vide med sikkerhed uden en parallelverden, hvor man kan se, hvordan det ville være gået, hvis der ikke var lagt afgift på. Da en sådan verden ikke findes, er man nødt til at foretage et kvalificeret gæt. Hvordan ville det være gået uden forbrugsbegrænsende afgift?

Laserdiskens omsætning af videoplader var i 1992 og 1993 meget tæt på 1,9 % af det danske salg af videokassetter. Det var ikke urimeligt at antage, at salget af videoplader havde fulgt det voksende marked for videofilm, og at salget i 1994 dykkede på grund af afgiften. Både mit salg og branchens salg var stigende op igennem 90'erne. Jeg havde ganske vist en mindre andel i 1991, men det var ikke så underligt, da jeg kun havde en butik i Aalborg. Åbningen af en butik i København gav naturligt nok en større markedsandel, og før afgiften lå den stabilt på omkring 1,9 %.

Hvis den udvikling var fortsat i 1994, havde jeg solgt for ca. 7 mio. kr. og ikke blot for ca. 3 mio. kr., som det endte med. Med en fortjeneste på 30 % kunne det direkte tab på grund af omsætningsnedgangen opgøres til over 1 mio. kr. Dertil kommer, at også salget af afspillere faldt, idet de højere priser på pladerne gjorde det mindre attraktivt at investere i en videopladeafspiller.

Hvis man ødelægger en genstand, kan man reparere skaden ved at erstatte den pågældende genstand. Så er man tilbage ved udgangspunktet, men så simpelt var det ikke for mig. Jeg led under forskelsbehandlingen i forhold til Hi-Fi Klubben, der oprindeligt var min kunde. Ville Hi-Fi Klubben være begyndt på egen import, hvis ikke Laserdiskens priser var steget på grund af afgiften?

Det kan være svært at vide, men selvom omsætningstabet blev erstattet, ville det ikke bringe Laserdisken til den situation, butikken ville have været i, hvis der ikke havde været afgift overhovedet. Aktivitetsniveauet var betydeligt lavere ved udgangen af 1994 efter et år med afgift, og det påvirkede fremtidens indtjeningsmuligheder. En sådan forstyrrelse af markedsforholdene skal også erstattes.

Møderne med den lokale skatteregion

Det var vigtigt at komme ud af betalingshenstanden med kreditorerne så hurtigt som muligt, så jeg sendte straks mit erstatningskrav til Tage Sørensen.

Erstatningskravet var baseret på det opnåede resultat i forhold til budgettet for afgiftens indførelse, og da mine budgetter var forsigtige, var det til Skats fordel. Jeg tilbød endvidere at afstå fra erstatning for forstyrrelse af markedsforholdene og for salgsnedgangen af afspillere, hvis vi kunne afslutte sagen med det samme. Det samlede krav var et beløb på 720.216 kr., hvorfra Skat kunne modregne min moms-gæld på 339.146 kr., så en udbetaling på 381.070 kr. kunne afslutte sagen. Efter en uge uden reaktion ringede jeg til Tage Sørensen. Havde han modtaget mit brev, og havde han fået besked om Momsnævnets afgørelse?

Jo, han havde fået begge dele, men han havde regnet med at få en redegørelse og måske nogle instruktioner, og derfor havde han endnu ikke svaret. Han var med på, at vi burde finde en løsning, så vi aftalte et møde.

Da jeg dukkede op, sagde han til mig, at han gerne ville have sin chef med, og vi tre drøftede situationen. Det viste sig, at han troede, at erstatningskravet var en misforståelse, og at jeg havde ment tilbagebetaling. Jeg forklarede, at de to ting er forskellige. Det var forbrugerne, der reelt havde betalt afgiften, og jeg havde bare fungeret som administrator for Told & Skat. Tilbagebetalingen skulle selvfølgelig ske til forbrugerne, men jeg havde også lidt tab, fordi den forbrugsbegrænsende afgift havde ført til en lavere omsætning.

De to lovede at betale indbetalt afgift tilbage til mig, hvis jeg søgte om det. Af tekniske årsager kunne de ikke stå for tilbagebetalingen til kunderne, så det var de nødt til at overlade til mig, og det var jeg indforstået med. Det gav mig goodwill, at jeg havde kæmpet for kunderne, og flere af dem ville måske bruge pengene til at købe film for. Jeg blev bedt om at sende erstatningskravet til Villy Ilsøe.

Jeg sendte en udførlig opgørelse til Villy Ilsøe og mødtes med ham og hans chef, J. Berg Nielsen. Jeg havde beregnet et tab på salg af afspillere til 255.049 kr. og en pris på forstyrrelsen af markedsforholdene til 243.816 kr., men de to beløb ville jeg som sagt give i rabat imod en hurtig afslutning på sagen. J. Berg Nielsen lovede at sende mit erstatningskrav videre til Told- og Skattestyrelsen.

På væggen på Tage Sørensens kontor hang en stribe fra *Peanuts* (Radiserne), og den passede så fantastisk på situationen, at jeg spurgte, om jeg måtte få den med som minde. Det fik jeg, og siden har den hængt på opslagstavlen i Laserdisken.

Til støtte for Deres erstatningskrav har De fremført, at Told- og Skatteregion Aalborgs beslutning om at pålægge Dem afgift var retsstridig, og at regionen i den forbindelse har handlet uagtsomt.

Told- og Skatteregion Aalborgs beslutning om at afkræve afgift af laserdisc blev truffet med baggrund i Momsnævnets afgørelse nr. 92-287-11 af 12. februar 1993. I denne afgørelse bestemte Momsnævnet, at CD-ROM ikke var afgiftspligtige efter lov om forbrugsbegrænsende afgifter. En række produkter, der var umiddelbart sammenlignelige med CD-ROM - såsom CD-ROM XA, CD-I, DVI og CDTV - blev ikke fritaget for afgiftspligt. Momsnævnet lagde ved sin afgørelse vægt på, at CD-ROM udelukkende var beregnet til elektronisk lagring af tekst, mens de andre produkter også blev anvendt til lagring af lyd og billede.

Idet laserdisc ikke udelukkende er beregnet til elektronisk lagring af tekst, men netop til lagring af lyd og billede, kan Told- og Skatteregion Aalborgs afgørelse om at opkræve afgift af laserdisc ikke anses for at være uforenelig med Momsnævnets afgørelse nr. 92-287-11. Told- og Skattestyrelsen finder på den baggrund ikke, at Told- og Skatteregion Aalborg ved sin beslutning om at opkræve afgift af laserdisc har handlet erstatningspådragende, idet regionen ikke kan anses for at have udvist culpa. Styrelsen skal derfor afvise Deres krav om erstatning.

Told- og Skattestyrelsens første afslag på erstatning, 17. marts 1995

Told- og Skattestyrelsens første afslag

Told- og Skattestyrelsens afslag er underskrevet af fuldmægtig Jan Torp Hansen. Nusers bemærkning i tegneserien syntes også at være møntet på ham og ikke kun på Villy Ilsøe, der ikke slet anede, hvad CD-Video eller LaserDisc var for noget, da han på et 100 % teoretisk grundlag traf en forkert afgørelse.

Jan Torp Hansen fattede endnu mindre. Han henviste til, at Momsnævnet havde vurderet diverse CD-ROM produkter. Jamen, sagen drejede sig om LaserDiscs! I stedet for at forholde sig til, at Momsnævnet havde afgjort, at LaserDisc ikke var omfattet af afgiftspligt, fastholdt han, at Villy Ilsøe ikke havde vurderet forkert. Trods Momsnævnets afvisning mente også han, at LaserDisc lignede CD-ROM så meget, at beslutningen om afgift var korrekt. Udover at han ikke vidste, hvad han havde med at gøre, respekterede han ikke engang Momsnævnets afgørelse.

Sund fornuft førte tydeligvis ingen vegne, men han havde ignoreret EU-retten, og det kan man ikke. Jeg forlængede forligstilbuddet til den 7. april 1995, og hvis han fastholdt konklusionen, kunne han jo prøve at overbevise EU-Domstolen om, at artikel 95 gerne må overtrædes, blot det er Momsnævnet, der gør det!

Faktisk havde Momsnævnet kort tid forinden, den 15. februar 1995, vurderet en række CD-ROM produkter på ny og fjernet afgiften på de produkter, der ikke alene eller i overvejende grad var indrettet på at være lydbærende. Jeg så det som et tegn på, at Momsnævnet havde lyttet til mine advarsler og inddraget EU-retten. For en tid førte det til et uoverskueligt afgiftskaos, hvorefter loven blev ophævet.

Yderligere et år med bortforklaringer

Det var åbenbart stadig Told- og Skattestyrelsens opfattelse, at den ikke behøvede at iagttage EU-retten. Afgørelsen var ikke andet end en dårlig undskyldning. Skat havde betalt den indbetalte afgift tilbage, og det var naturligvis ikke sket, hvis der havde været tale om en lovlige afgift, så det forholdt sig sådan, at Skat frivilligt levede op til sine forpligtelser over for kunderne, men i forhold til mig løb de fra ansvaret. Jan Torp Hansen havde simpelthen grebet den første undskyldning, der var faldet ham ind.

Da jeg tænkte nærmere over det, blev jeg mere og mere vred. Jeg havde i min ansøgning pænt forklaret, at Villy Ilsøe ikke med vilje havde overtrådt EU-retten, men det undersøgte produkt havde udviklet sig så langt fra grammofonplader og var i brugsmæssig forstand kommet så tæt på videokassetter, at artikel 95 kom til at få en betydning. Ved at overse dette havde Villy Ilsøe handlet uagtsomt.

Det stødte mig, at Jan Torp Hansen havde valgt at se bort fra EU-retten og min redegørelse om culpa for at fastslå, at der ikke forelå culpa, bare fordi han heller ikke kunne se forskel på en CD-ROM og en LaserDisc. Det var tudedumt og også flabet og respektløst over for mig, så jeg skrev derefter til ham, at jeg ville melde ham til politiet, hvis han fastholdt, at Told- og Skattestyrelsen kunne agere, som om, at EU-retten ikke eksisterede.

Truslen førte i det mindste til, at han accepterede, at vi mødtes for at drøfte sagen. Det skete den 6. april, hvor jeg igen fortalte om videokassetter og videoplader og den konkurrencebeskyttende virkning på salget af videokassetter, som en afgift på videoplader har. Det var afgørende, at næsten alle videokassetterne i Danmark var dansk fremstillet, mens videopladerne næsten alle var importeret.

Jeg forlængede forligstilbuddet til den 21. april, så han fik et par uger til at forstå det EU-retlige dilemma. Det var tydeligt, at han ikke havde forståelse for min situation, og at han anså det for sin opgave at forhindre mig i at få erstatning. Jeg sendte ham afslutningsvist en omhyggelig gennemgang af EU-retten.

Der skete intet, så da deadline udløb, meddelte jeg, at der var gået så lang tid, og at jeg havde pådraget mig så mange følgetab i mellemtiden, at jeg ikke mere ville give afkald på erstatning for forstyrrelse af markedsforholdene. Herefter var forligstilbuddet som udgangspunkt steget til 946.032 kr.

Der var stadig den gulerod, at jeg ville se bort fra tabet i form af nedgangen i salget af videoafspillere, hvis han accepterede tilbuddet senest den 1. maj.

Jeg var ekstremt presset økonomisk på det tidspunkt. Pengene var jo reelt tabt, og det var mine kreditorer, der holdt mig oppe. Mit kreditkort var spærret, og jeg havde meget lidt handlefrihed. Jeg var også vred over de dårlige undskyldninger. Det var min første strid med myndighederne. Min ambi-ansøgning var endnu ikke behandlet, og jeg havde en naiv tro på, at jeg ville få en fair behandling.

I desperation skrev jeg to gange til skatteminister Carsten Koch, og til sidst bad jeg statsminister Poul Nyrup Rasmussen om at gribe ind. Men der skete intet.

Når en medlemsstats overtrædelse af fællesskabsretten må tilregnes den nationale lovgiver, der handler på et område, hvor denne har en vid skønsbeføjelse, når der skal træffes valg af normativ karakter, har de borgere, der har lidt skade, ret til erstatning, når den bestemmelse i fællesskabsretten, der er overtrådt, har til formål at tillægge dem rettigheder, når overtrædelsen er tilstrækkelig kvalificeret, og når der er en direkte årsagsforbindelse mellem overtrædelsen og de skadelidte tab.

Den nationale retsinstans kan ikke inden for rammerne af den nationale lovgivning, den anvender, gøre erstatningen af tabet betinget af, at der hos det statslige organ, overtrædelsen må tilregnes, foreligger culpa (forsæt eller uagtsomhed), som går videre end den tilstrækkelig kvalificerede overtrædelse af fællesskabsretten.

Den erstatning, medlemsstaterne skal betale for skader, de har forvoldt borgerne ved overtrædelser af fællesskabsretten, skal stå i passende forhold til det lidte tab.

EU-Domstolens dom i de forenede sager C-46/93 og C-48/93, 5. marts 1996

Told- og Skattestyrelsens foragtelige løsning

I mellemtiden faldt der ved EU-Domstolen endnu en dom om medlemsstaternes erstatningsansvar, og den var som møntet på situationen. Der var givet afslag på erstatning med henvisning til, at der ikke forelå culpa, men ifølge EU-Domstolen indtrådte erstatningsansvaret, blot EU-retten var overtrådt.

John Holm Andreasen havde i sin redegørelse accepteret, at videokassetter og videoplader konkurrerede, så hvorfor ikke drage den logiske konklusion?

I et desperat forsøg på at undgå erstatningsansvar gik Told- og Skattestyrelsen til Justitsministeriet, og så gik der et år mere. Først den 12. april 1996 forelå en redegørelse af EU-retten og retspraksis. Ok, Skat ville lave sin egen undersøgelse, men behøvede det virkelig at tage halvandet år?

Nu hvor de også havde fået EU-retten forklaret af Justitsministeriet, manglede de blot at anvende EU-retten på den konkrete sag, ikke sandt? Man tror det næppe, men ingen - *ingen* - i hele det store statslige system turde tage det ansvar.

Den 23. maj 1995 forelagde vi spørgsmålet for Justitsministeriet, der den 12. april 1996 afgav en udtalelse om spørgsmålet, herunder en gennemgang af domspraksis. Kopi af udtalelsen vedlægges. Det fremgår heraf, at afgørelsen af, hvorvidt der foreligger en overtrædelse af EF-traktatens art. 95, beror på en konkret vurdering af en række omstændigheder. Desuden fremgår det, at spørgsmålet om i hvilket omfang staten er erstatningsansvarlig efter art. 5 ligeledes beror på en konkret vurdering.

På den baggrund konkluderer Justitsministeriet, "at den endelige afgørelse af den konkrete sag vedrørende firmaet Laserdisken henhører under domstolene". Styrelsen skal derfor afvise Deres krav om erstatning.

Told- og Skattestyrelsens andet afslag på erstatning, 26. juni 1996

Principperne bag modregning

Mon ikke de fleste af os har prøvet at modregne eller været ude for modregning? Jeg er i biografen med min ven Peter, og han har glemt sin pung, så jeg lægger ud. Nu skylder Peter mig 100 kr. Nogle dage senere mødes vi over en øl på John Bull Pub, og Peter betaler for min øl, der koster 40 kr. Han giver mig 60 kr. og siger til mig, at de 40 kr. er modregnet, så nu er vi kvit.

Det er i orden at betale sin gæld ved modregning, når der opstår en fordring den anden vej, og det er et princip, som rutinemæssigt benyttes af Skat og andre offentlige myndigheder, når de får et krav hos borgeren. Det er vigtigt at forstå, at parterne ikke behøver at være enige, selvom det oftest vil være tilfældet. Skat har på sin egen hjemmeside skrevet dette om tvungen modregning:

“Ved tvungen modregning kan modregning ske, uden at der foreligger en aftale om modregning mellem parterne. Tvungen modregning iværksættes ved, at modregneren afgiver en modregningserklæring. Den har karakter af påbud til hovedmanden. Han kan derfor ikke afvise erklæringen, og den har virkning, så snart den er kommet frem til ham.”

Der er nogle betingelser, der skal være opfyldt:

- Kravene er udjævnelige
- Kravene er afviklingsmodne
- Kravene er gensidige
- Modkravet er retskraftigt

Reglerne for modregning blev relevante, da jeg modtog Skats afslag på erstatning. Det var bogstaveligt talt en krigserklæring. Jeg blev direkte opfordret til at lægge sag an, og når man fører sag mod regeringen, er det krig. Der gælder ingen regler, og man skal være forberedt på, at regeringen vil bruge alle - *alle* - midler.

En ny retssag mod regeringen var en stor og en meget uønsket belastning, og Skats adfærd var uretfærdig over for de kreditorer, der holdt Laserdisken i live. Jeg ville benytte lejligheden til at gøre livet lettere og hjælpe kreditorerne.

Jeg drøftede min plan med advokat Per Christensen, der henviste mig til den anerkendte “bibel” på området, Bernhard Gomards *Obligationsret*, i særdeleshed kapitel 22 om modregning, og her fandt jeg direkte støtte til mit forehavende:

“En modregningsret for borgeren har kun begrænset betydning, da det offentlige er betalingsdygtigt. Adgang til modregning kan dog have værdi, f.eks. hvor ekspeditionen af en udbetaling trækker i langdrag, eller hvor modfordringen (med urette) bestrides.”

Jeg stod overfor at skulle betale moms, men i stedet for at betale sendte jeg denne gang en kopi af min nye stævning til Tage Sørensen med den besked, at jeg havde modregnet både momsregningen og al anden gæld til Told & Skat i erstatningskravet, så nu var vi kvit. Det gav mig lidt luft for en tid.

Retssag nr. 1: Fogedforretningen mod Laserdisken

Skatteministeriet tolererede ikke den form for ulydighed. Told- og Skattestyrelsen gav kammeradvokaten ordre til at straffe Laserdisken med en tvangsinddrivelse af det modregnede beløb plus renter og retsafgift.

Opgaven tilfaldt topadvokaten Tomas Ilsø Andersen, der også var i gang med at forhindre, at virksomhederne fik tilbagebetalt ambi, og han syntes ikke, det var nødvendigt at lade mig kende til grundlaget for tvangsinddrivelsen i forvejen. Jeg fik kun at vide, at jeg skulle møde i fogedretten den 9. januar 1997, fordi Told- og Skattestyrelsen havde anmodet om en fogedforretning på 682.633 kr. Han sendte først en kopi af fogedrekvisitionen til mig, *efter* at retsmødet var overstået.

Min modregning var korrekt, men jeg havde selvfølgelig en mistanke om, at modkravets retskraft ville blive anfægtet i og med, at Skatteministeriet ikke havde anerkendt sin erstatningspligt. Tomas Ilsø Andersen tilføjede et argument om, at da staten altid er betalingsdygtig, havde jeg ikke grund til at modregne. Jeg kunne nemlig regne med at få pengene, hvis jeg vandt retssagen i Østre Landsret.

Jeg fandt argumentet bagvendt og virkelighedsfjernt. Det var mig, der havde tabt penge på afgiften, og jeg havde ikke ubegrænsede midler. Jeg kunne ikke føre forretningen videre, som om intet var hændt. Modregningen var gjort nødvendig af, at Told- og Skattestyrelsen ikke selv ville anvende EU-retten på den konkrete sag, men havde forlangt en domstolsafgørelse. Laserdisken kunne ikke overleve uden penge så længe, men når staten havde så mange penge, kunne den vel godt vente, indtil Østre Landsret havde afgjort spørgsmålet?

Jeg forsvarede mig med, at det ikke burde komme mig til skade, at jeg stod ved mit ansvar, mens Told- og Skattestyrelsen forlangte en domstolsafgørelse, før den stod ved sit. Tænk, hvis ingen ville betale skat, før de blev dømt til det!

Alle betingelser var formelt opfyldt, og jeg havde sikret, at kravet ville blive prøvet ved en domstol. Jeg havde ikke hevet et tilfældigt krav op af en hat.

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende, at rekvirenten er berettiget til at foretage udlæg hos rekvisitus, idet betingelserne for rekvisiti modregning ikke er opfyldt, og idet rekvisitus ikke har bestridt eksistensen eller størrelsen af rekvirentens fordring.

Til støtte herfor gøres det gældende, at den fordring, rekvisitus gør gældende at kunne modregne med, udgør et erstatningskrav, hvis berettigelse er ganske udokumenteret. Hertil kommer, at rekvirenten til enhver tid vil kunne honorere et eventuelt erstatningsbeløb, som rekvisitus - mod forventning - skulle blive tilkendt i forbindelse med den anlagte landsretssag, hvorfor rekvisiti adgang til modregning ikke har vægtige hensyn for sig med hensyn til adgangen til på et senere tidspunkt at blive fyldestgjort for sit eventuelle krav.

Tomas Ilsøe Andersen var lige så manipulerende, som han var i ambi-sagen. Han fremstillede situationen, som om likviditetsproblemerne udsprang af striden med FDV. Told- og Skatteregionens deltagelse i betalingshenstanden fremstillede han som en velvillig gestus, som jeg havde misbrugt.

Sikke noget sludder. FDV's fagedforbud og leveringsnægtelse skete i starten af 1992, og ikke desto mindre havde Laserdisken præsteret fremgang både i 1992 og 1993. Det fremgik af mine regnskaber, som skattemyndighederne naturligvis rådede over, men han forsøgte alligevel at lyve sig fra, at omsætningsnedgangen faldt sammen med afgiften på LaserDiscs et par år senere!

Han afviste, at afgiften var i strid med loven. EU-retten var ikke relevant, fordi jeg udelukkende importerede film fra USA, påstod han pludselig overraskende. John Holm Andreasen havde ellers undskyldt for den fejl over for Momsnævnet, men Tomas Ilsøe Andersen buldrede løs og afviste videre, at regionen var blevet underkendt af Momsnævnet.

Hans forklaring var, at Momsnævnet blot havde ændret en tidligere afgørelse, og det betød ikke, at regionens afgørelse var forkert.

Han afviste også, at Laserdisken havde tabt så meget som en krone på grund af afgiften. De virksomheder, som havde solgt videoplader uden afgift i perioden, lå i Taastrup og på Frederiksberg, så det kunne ikke have haft nogen betydning for Laserdisken, som lå i Aalborg.

Havde han aldrig hørt om transport af varer? Hi-Fi Klubben og Laserdisken havde begge butikker i København og Aalborg, og begge havde postordresalg, men disse fakta påvirkede ham ikke.

Omsætningsfaldet kunne skyldes alt muligt andet, fremturede han ufortrødent. Måske var det dårligere service i Laserdisken, der havde fået kunderne til at søge mod andre forhandlere? Uagtet at salgsfremgangen på videokassetter fortsatte i 1994, mente han alligevel, at salgsnedgangen for videoplader skyldtes, at der ikke blev udgivet interessante film på LaserDisc i perioden. Ja, selv noget så langt ude som kursudsving nævnte han som en mulig årsag til omsætningsnedgangen.

Disse argumenter blev fremført af det samme skatteministerium, der i ambi-sagen argumenterede med, at hvis jeg ikke havde lagt ambi på prisen, havde jeg fået så stor en konkurrencefordel ud af det, at jeg af den grund skulle afskæres fra at få ambi tilbagebetalt (side 712). Mens en afgift på 15 % ikke betød det mindste!

På det foreliggende grundlag må det lægges til grund, at der kun var to virksomheder, Danmarks Hi-Fi Klub på Frederiksberg og Pioneer Electronics i Tåstrup, der i 1993-1994 solgte videoplader uden afgift. Det forhold, at to virksomheder, der begge er beliggende i Københavnsområdet, ikke betalte afgift, kan ikke antages at have nogen som helst betydning for sagsøgerens omsætning i perioden.

Den konstaterede omsætningsnedgang kan skyldes en række forhold, som intet har at gøre med afgiftspålægget. Omsætningsnedgangen kan skyldes forhold, som direkte relaterer sig til den afkærende drevne virksomhed, som f.eks. kundernes valg af andre forhandlere på grund af ændringer i serviceniveau, udbud og kvalitet, eller omsætningsnedgangen kan skyldes forhold, som ikke direkte forholder sig til den afkærende drevne virksomhed, som f.eks. en generel mindre tilgang af nye laserdisktitler på markedet, eller kursudsving.

Skatteministeriets kæresvarskrift, 6. marts 1997

Jeg gjorde gældende, at regionen havde betalt afgiften tilbage i erkendelse af, at regionens afgørelse var underkendt, og under alle omstændigheder var afgiften i strid med EU-retten. Af uransagelige årsager ville skattemyndighederne bare ikke selv tage stilling til EU-rettens betydning. Det lå ellers lige til højrebænet, når de var klar over, at videokassetter og videoplader konkurrerede. De havde forlangt en domstols vurdering af EU-retten, og den måtte fogedretten så give dem.

Fogedretten var her retsassessor Dorete Bager, og hun var ikke indstillet på at anvende EU-retten eller tage stilling til noget kontroversielt. Efter retsmødet kaldte hun mig ind på sit kontor. Hun ville lige forklare - det lød nu mest som en undskyldning - at hun ikke kunne tage stilling til mit erstatningskrav andet end at iagttage, at det var bestridt af skattemyndighederne.

- Jeg kan ikke betale 682.633 kr., så en tvangsinddrivelse vil føre til butikkens lukning, forklarede jeg.

- De vil sikkert gå med til en afdragsordning, trøstede hun, men jeg kunne ikke se, at det ville føre til andet end en langsommere død.

- Hvis du giver Told- og Skattestyrelsen medhold, er jeg nødt til at appellere og håbe på, at landsretten vil vurdere mit erstatningskrav, svarede jeg.

- Det forstår jeg godt, sagde hun, og det fik mig til at spekulere på, hvorfor hun ikke var mere sikker på sig selv. Hvis hun havde truffet den rigtige afgørelse, ville en appel ikke ændre noget. Jeg syntes, hun løb fra sit ansvar som dommer.

Fogedretten skal udtale

Idet rekvirentens krav er ubestridt, og idet rekvisiti modregningskrav, der er ukonkret, bestridt og udokumenteret og derfor ikke har en sådan klarhed, at fogedretten ved sin bedømmelse kan tage det i betragtning, tages rekvirentens påstand til følge, hvorfor

b e s t e m m e s:

Den af Skatteministeriet mod Laserdisken v/Hans Kristian Pedersen begærede fogedforretning nydes fremme.

Det skal præciseres, at spørgsmålet om, hvorvidt videoplader (laserdiscs) var omfattet af § 1 i lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger ikke havde været forelagt Momsnævnet forud for dettes afgørelse herom af 26. oktober 1994, og at der forud herfor heller ikke i øvrigt havde udfældet sig nogen fast administrativ praksis. Først med den nævnte afgørelse fra Momsnævnet blev dette meget tvivlsomme spørgsmål afgjort. Afgørelsen må forstås således, at der ikke har været den fornødne hjemmel for opkrævning af afgift af videoplader.

Skatteministeriets duplik, 10. januar 1997

Told- og Skattestyrelsens beskidte trick

I erstatningssagen ved Østre Landsret var Told- og Skattestyrelsen presset og bad om udsættelse af replikken, der skulle have været mig i hænde den 11. november 1996. Østre Landsret udsatte fristen til 6. januar 1997, men dagen oprandt, uden at jeg hørte noget. Med henvisning til retsmødet i fogedretten den 9. januar 1997 rykkede jeg Østre Landsret, men først den 10. januar - dagen *efter* retsmødet - fik jeg tilsendt duplikken, hvor Told- og Skattestyrelsen for første gang anerkendte, at der ikke var den fornødne hjemmel til at opkræve afgiften.

Told- og Skattestyrelsen havde med vilje tilbageholdt den vigtige erkendelse. Tomas Ilsøe Andersen havde dagen forinden i fogedretten med stor ildhu afvist, at afgiften var ulovlig, og på det bevidst forkerte grundlag havde han forsøgt at smadre Laserdisken med en tvangsinddrivelse. Hvor lavt kan man synke?

Mit tredje møde med Lilholt

På grundlag af indrømmelsen bad jeg om, at kæremålet fik opsættende virkning, og at der blev anordnet mundtlig forhandling, og begge dele blev bevilget.

Nogle måneder senere erkendte Skatteministeriet også, at afgiften havde været i strid med EF-traktatens artikel 95, og at jeg principielt havde krav på erstatning. I den konkrete sag skulle jeg ikke have erstatning. Nu var argumentet, at afgiften var betalt tilbage, og jeg kunne ikke også få erstatning. Det var Skatteministeriets supplerende holdning, at jeg selv havde valgt at forære pengene væk til kunderne. Jeg måtte altså indkalde Tage Sørensen og Villy Ilsøe som vidner, så de kunne forklare Vestre Landsret, hvorfor pengene var tilbagebetalt til mig. Det undrede mig, at Told- og Skattestyrelsen ikke selv havde undersøgt det.

Der var retsmøde i Vestre Landsret den 11. november 1997. De tre dommere var Eva Skov og Kurt Rasmussen plus en gammel kending, Lilholt, der hilste på mig, som var vi gamle venner: - Ja, vi kender jo hinanden. Dengang drejede det sig om udlejning. Det var noget med undertekster, var det ikke?

Han nævnte ikke injuriesagen, men jeg blev hurtigt glad for, at han førte ordet. Han skar igennem, når det blev useriøst, og lige så kontant, han havde været mod mig tidligere, var han nu mod kammeradvokatens advokat, Boris Frederiksen.

Retten må lægge til grund, at den omstændighed, at en skønsmæssig afgørelse ændres af rekursmyndigheden, efter retspraksis og herskende teori ikke i sig selv er ansvarspådragende for den underordnede myndighed, og retten finder det ikke godtgjort, at sagsøgtets sagsbehandling har været uforsvarlig, mangelfuld eller i øvrigt af en sådan karakter, at der heri er noget ansvargrundlag.

Retten finder imidlertid, at sagsøgte ved at udsende spæringsmeddelelse på et grundlag, som efterfølgende blev underkendt, og hvortil sagsøgte ikke havde nogen særligt foreskrevet lovmæssig pligt, har handlet ansvarspådragende i forhold til sagsøgeren. Retten har herved tillagt det betydning, at sagsøgeren ikke havde noget anvendeligt retsmiddel mod spærringen. Sagsøgte findes derfor efter dansk rets almindelige erstatningsregler at burde erstatte sagsøgeren hans tab.

Dom om erstatningspligt ved myndighedsfejl, 10. januar 1997

Trods det manglende retsgrundlag for afgiften fastholdt Told- og Skattestyrelsen besynderligt nok, at der ikke var et erstatningsansvar efter dansk lov. Argumentet var, at Villy Ilsøe ikke kunne gøre for, at han havde taget fejl.

Jeg fremlagde en frisk dom, der var offentliggjort i Skats eget blad, *Tidsskrift for Skatter og Afgifter*. Her var sagsbehandlingen hverken uforsvarlig, mangelfuld eller i øvrigt ansvarspådragende, men myndighederne havde ikke haft pligt til at handle og skulle derfor erstatte borgerens tab. Samme situation!

- Det er en god iagttagelse, synes De ikke? sagde Lilholt til Boris Frederiksen, der sad og vred sig og ikke anede, hvad han skulle svare.

Det blev hurtigt klart, at Lilholt ikke ville gå med til en fagedforretning, og det forklarede han Boris Frederiksen således: - Vi mener, I kunne have gjort mere for at behandle lignende situationer ens. Vi kan ikke udelukke, at han får medhold i landsretten. Hvordan vil det ikke se ud i den almindelige befolknings øjne, hvis han får medhold, men forinden har mistet sin forretning?

Han gav alligevel myndighederne en livline, så det ikke kom til at fremgå, at de havde tabt sagen. Han gav dem 14 dage til at skifte mening og "frivilligt" give mig medhold. Det gjorde de så, og således undgik de at få en kendelse imod sig.

Efter votering tilkendegav landsretten, såfremt der skal afsiges kendelse, vil få det udfald, at kærendes subsidiære påstand vil blive taget til følge, således at sagen hjemvises til fogedretten til fortsat behandling, når der er truffet afgørelse i den sag om sagens materielle spørgsmål, der verserer mellem parterne ved Østre Landsret, jf. retsplejelovens § 502, stk. 1, nr. 2.

Landsretten henstillede, at indkærede herefter tog bekræftende til genmæle over for kærendes subsidiære påstand.

Vestre Landsrets tilkendegivelse, 11. november 1997

Det usmagelige skattepolitiske spin

Skatteminister Ole Stavad (S) var sluppet usædvanligt skidt fra et forsøg på at føre sig frem som moralens vogter. Han havde bl.a. bragt sig i vælten, da han løb fra et løfte til Sparekassen Nordjylland om at sikre den et skattefradrag, så den kunne overtage Himmerlandsbanken efter dennes konkurs og redde denne banks kunder fra tab. Løftebruddet tvang sparekassen ud i et årelangt og grotesk forløb, der fik en passende afslutning med sparekassedirektør Jørgen Giversens udødelige ord i kronikken *Den vilde flugt fra ansvaret* i Aalborg Stiftstidende (23. oktober 1994):

Det er menneskeligt at fejle,
men det er forbryderisk at fremture i sin fejltagelse.

Carsten Koch (S) overtog faklen, og han fortsatte i samme stil. På den ene side lod han Skatteministeriet forfølge den ene virksomhed efter den anden, mens han offentligt pudsede ministeriets efterhånden medtagne glorie. Da nogle advokater kritiserede, at Skatteministeriet undertrykte afgørelser, der ikke var til ministeriets fordel, reagerede Carsten Koch personligt i en kommentar i Jyllands-Posten (den 24. maj 1997). Han sluttede af med følgende salut:

"Jeg vil derfor gentage med understregning, at ministeriet absolut ikke fører sager, som objektivt set ikke kan forsvares, og at ministeriet ikke undertrykker afgørelser, som taler for skatteyderens synspunkt."

Samme skatteminister havde jeg to gange uden held forsøgt at få til at forholde sig til mit erstatningskrav, men ministeriet valgte at tvinge mig til at anlægge sag, og først da ville ministeriet erkende, at afgiften var ulovlig. Kan det objektivt set forsvares at tvinge en borger til at anlægge en retssag for at få et svar?

Jeg følte mig i den grad ramt, og jeg deltog i debatten med kronikker i Aalborg Stiftstidende såvel som personlige breve til Skatteministeriet. Et af dem affødte følgende svar fra departementet:

Østre Landsret modtog den 16. juli 1996 Deres stævning med krav om bl.a. erstatning i anledning af, at der i perioden 1993-94 blev opkrævet afgift på videoplader. Skatteministeriet har i april 1997 efter udveksling af processkrifter anerkendt erstatningsansvaret. Der mangler kun at blive taget stilling til størrelsen af erstatningskravet på grundlag af den dokumentation, som De kan fremlægge.

Der er således taget stilling til, at opkrævningen af afgiften stred mod EF-traktatens artikel 95, stk. 2, og at Skatteministeriet var erstatningsansvarlig for et eventuelt lidt tab. En væsentlig del af sagen er inden for meget kort tid blevet afklaret, fordi Skatteministeriet har anerkendt berettigelsen af Deres krav. Et sådant forløb kan ikke med rimelighed tages til indtægt for Deres kritik af, at ministeriet skulle føre sager, som objektivt ikke kan forsvares.

I bortforklaringen er udeladt, at der først var gået 21 måneder, hvor ministeriet havde nægtet at forholde sig til erstatningskravet, og at ministeriet efterfølgende havde forsøgt at tage livet af Laserdisken med en fogedforretning.

Svaret til Kim Behnke nedenfor vedrørte det andet problem. Sandheden er, at Lilholt ikke ville være med til den klapjagt, der kunne koste Laserdisken livet, og derfor blev fogedforretningen afværget. Brug af tilkendegivelser er ofte kritiseret, fordi de giver et misvisende billede af tabte sager. Skatteministeriet havde gjort, hvad det kunne for at smadre Laserdisken, men det tæller ikke med i statistikken som en tabt sag. Carsten Koch undertrykte den tabte sag for at kunne ignorere det faktum, at skattemyndighederne drev klapjagt på mig.

Var det mig, der fik den opkrævede afgift tilbage? Nej, jeg gjorde regionen den tjeneste at forestå tilbagebetalingen til kunderne, og det havde intet med mit krav at gøre. Det skulle vise sig, at Skatteministeriet i yderligere tre år med *alle* midler kæmpede for at undgå at betale erstatning, og det betalte *aldrig* frivilligt.

Spørgsmål nr. S 607:

Vil ministeren redegøre for, hvilke overvejelser ministeren gør sig om borgernes retssikkerhed, efter at Told & Skat har tabt sagen mod Laserdisken i Aalborg ved Vestre Landsret om betaling af moms?

Begrundelse: Borgernes retssikkerhed handler primært om, at myndighederne ikke jagter en skatteborger unødvendigt, og at myndighederne optræder som et serviceorgan for borgerne og ikke som lederen af en klapjagt.

I sagen om Laserdisken fra Aalborg har Told & Skat tabt en sag i Momsnævnet. Og nu også en momsag ved Vestre Landsret. Der er tale om klapjagt på en enkelt unik virksomhed gennem mange år. Til trods for at Told & Skat bliver ved med at tabe sagerne, så fortsætter jagten. Under skatteminister Anders Fogh Rasmussen blev der indført et princip om, at Told & Skat ikke skulle anke sager ved underretten, når borgerne vandt. Under skatteminister Ole Stavad blev klapjagterne igen indledt. Ministeren har mulighed for at afgøre, om Told & Skat skal være et serviceorgan, eller om man skal ødelægge en virksomheds eksistensmulighed ved år efter år at rejse og anke sager mod virksomheden.

Svar:

Told & Skat har efter en afgørelse fra Momsnævnet anerkendt, at firmaet Laserdisken fejlagtigt er opkrævet afgift af videoplader. Den opkrævede afgift er derfor tilbagebetalt til virksomheden.

Det er ikke Told & Skat, men virksomheden der har køret en afgørelse fra fogedretten i Aalborg til Vestre Landsret. Told & Skat har under forhandlingerne i Vestre Landsret accepteret, at det her omtvistede spørgsmål udsættes, indtil en af virksomheden anlagt erstatningssag mod Told & Skat er afgjort af Østre Landsret.

Told & Skat har altså ikke tabt sagen i Vestre Landsret, og forløbet giver mig ikke anledning til overvejelser om borgernes retssikkerhed.

Mens sagsøgte anerkender erstatningsansvaret efter fællesskabsretten, i det omfang sagsøger har importeret videoplader fra EU-medlemsstater, bestrider sagsøgte fortsat, at opkrævningen af afgift har påført sagsøger et tab. Sagsøgte lægger vægt på, at den opkrævede afgift er tilbagebetalt til sagsøger. Det forhold, at sagsøger har valgt at udbetale en del af afgiften til sine kunder, er sagsøgte uvedkommende.

Skatteministeriets processkrift, 6. maj 1997

Politianmeldelsen for bedrageri

Skatteministeriets bortforklaringer var begyndt at blive trættende. Nu lod det som om, at tilbagebetalingen af afgift skulle dække mine tab - ikke kundernes. Hvis en eller anden havde taget en snak med Tage Sørensen eller Villy Ilsøe, ville det være klart, hvordan det hang sammen, men det gjorde ingen. Tilbagebetalingen blev blot brugt som undskyldning for at snyde mig for erstatning.

Jeg havde på det tidspunkt udbetalt 242.118,40 kr. til 529 kunder, og det kunne jeg bare have ladet være med, hvis man skal tro advokat Britta Moll Sørensen, der nu repræsenterede Skatteministeriet.

Hvis hun havde ret, var jeg blevet godt og grundigt snydt af Tage Sørensen og Villy Ilsøe, så jeg meldte dem til politiet. De havde bragt mig i den vildfarelse, at pengene skulle udbetales til kunderne, og det havde kostet mig 242.118,40 kr.

Politiet handlede prisværdigt hurtigt. Jeg sendte anmeldelsen den 12. maj 1997 til statsadvokaten. Den 20. maj fik jeg at vide, at anmeldelsen burde være sendt til politiet, hvortil statsadvokaten videresendte anmeldelsen, og den 26. maj fik jeg en bekræftelse. Allerede den 10. juni - og ja, vi skriver stadig 1997 - fik jeg svar:

“Efter en gennemgang af det her foreliggende vedrørende den omhandlede civile sag er der ikke fundet omstændigheder, der kan danne grundlag for en antagelse om, at nogen person i Skatteministeriet i denne sag vil kunne dømmes for bedrageri.”

Der var vedlagt en klagevejledning, og jeg klagede over afgørelsen. Allerede den 2. juli - og ja, det er stadig 1997 - fik jeg følgende svar:

“Jeg finder ikke grundlag for at ændre Politidirektørens afgørelse og henholder mig til Politidirektørens begrundelse for afvisningen. Det bemærkes, at det er en betingelse for at kunne dømme for bedrageri, at anklagemyndigheden kan bevise, at der er handlet med forsæt til bedrageri.”

Svaret var underskrevet af statsadvokatassessor A.B. Stürup, og han uddybede i telefonen. Han kunne godt se mit problem, men han mente ikke, at Tage Sørensen og Villy Ilsøe bevidst havde forsøgt at vildlede mig, så han foreslog noget andet: “Der er intet i vejen for, at du anlægger en civil retssag om forholdet,” sagde han.

Skatteministeriets skiftende holdninger

Moralens nye vogter, skatteminister Carsten Koch, havde personligt understreget, at ministeriet absolut ikke fører sager, som objektivt set ikke kan forsvares, og departementet havde skrevet til mig, at ministeriet anerkendte berettigelsen af mit krav. Der manglede kun at blive taget stilling til størrelsen af min erstatning.

Naivt troede jeg, at der var sket et gennembrud, så planerne om at sagsøge for at få en afgørelse om forbrugernes tilbagebetaling blev lagt i skuffen.

Vi var imidlertid ikke tæt på en løsning. Skatteministeriet skiftede mening fra måned til måned, og det var uklart, om det overhovedet anerkendte, at afgiften var opkrævet uden det fornødne retsgrundlag. Holdningen skiftede f.eks. således:

17/3-1995	Lovlig	Jan Torp Hansen for Told- og Skattestyrelsen
16/9-1996	Lovlig	Britta Moll Sørensen for kammeradvokaten
10/1-1997	Ikke lovlig	Sune Fugleholm for kammeradvokaten
7/3-1997	Lovlig	Britta Moll Sørensen for kammeradvokaten
6/5-1997	Ikke lovlig	Britta Moll Sørensen for kammeradvokaten
17/8-1998	Lovlig	Peter Biering for kammeradvokaten
11/9-1998	Lovlig	Peter Biering for kammeradvokaten
12/11-1998	Ikke lovlig	Peter Biering for kammeradvokaten
20/11-1998	Ikke lovlig	Peter Biering for kammeradvokaten

Dråben, der fik bægeret til at flyde over

Den 11. november 1997 fortalte Villy Ilsøe i vidneforklaringen til Vestre Landsret om aftalen om tilbagebetalingen til kunderne, og vi drøftede også betydningen af den dom, der er gengivet på side 747. Så var det vel på plads? Næh!

Skatteministeriet lod advokat Peter Biering (side 335 og 505) overtage sagen, og så startede det hele forfra. Jeg var nødt til at indkalde Villy Ilsøe som vidne en gang til, men det blev der ikke noget af. Skatteministeriet afslog at give tilladelse til endnu en vidneforklaring, og så fulgte dråben, der fik bægeret til at flyde over:

For det første er det sagsøgtets grundsynspunkt, at Skatteministeriet ikke har begået fejl eller handlet ansvarspådragende. Det eneste der er sket, er at Momsnævnet ved sin afgørelse af 26. oktober 1994 har afklaret en retstilstand, der tidligere havde givet anledning til tvivl. For det andet er det sagsøgtets grundsynspunkt, at sagsøger ikke har lidt et tab ud over det afgiftsbeløb, der blev tilbagebetalt allerede den 18. november 1994.

Sagsøgte er ikke bekendt med den aftale mellem sagsøger og Told- og Skatteregion Aalborg, som sagsøger henviser til. Konsekvensen er, at forholdet mellem sagsøger og hans kunder (forbrugerne), er den foreliggende sag uvedkommende. Det forhold, at sagsøger selv frivilligt har valgt at udbetale en del af den tilbagebetalte afgift til kunderne, er også sagen uvedkommende.

Retssag nr. 2 & 3: Forbrugernes tilbagebetaling

Efter Peter Bierings processkrift skrev jeg både til Skatteministeriet og til Told- og Skattestyrelsen i et forsøg på at få afklaret, om tilbagebetalingen skulle dække mine tab, eller om pengene tilhørte kunderne, men det viste sig at være umuligt at få et klart svar.

På vegne af 529 kunder, jeg allerede havde tilbagebetalt afgift til, søgte jeg om tilbagebetaling hos Told- og Skattestyrelsen. Hvis det var ministeriets opfattelse, at jeg bare havde delt gaver ud, havde de 529 kunder stadig krav på at få afgiften tilbagebetalt af Told- og Skattestyrelsen, ikke sandt?

Told- og Skattestyrelsen svarede blot, at spørgsmålet om tilbagebetaling anses for at være afsluttet med udbetalingen den 18. november 1994. Det fremgik ikke, hvem de mente, at pengene tilhørte.

Det var på tide at hive statsadvokatens forslag op af skuffen igen. Jeg ville ikke risikere, at Østre Landsret gav Peter Biering ret og afviste mit erstatningskrav på det vanvittige grundlag. Så let skulle Skatteministeriet ikke slippe.

Jeg fik fuldmagt til at repræsentere en af Laserdiskens kunder, som havde et krav på 209,25 kr. plus moms på baggrund af tre fakturaer, og han havde ikke fået de penge tilbage af mig. På baggrund af Skatteministeriets holdning afviste jeg at udbetale pengene til ham, men jeg tilbød at lade min advokat føre en prøvesag mod Skatteministeriet. Advokat Per Christensens første skridt var at søge tilbagebetaling hos Laserdisken på baggrund af Laserdiskens katalog (side 736), og jeg afviste høfligt kravet med henvisning til Peter Bierings processkrift.

Den 9. december 1998 var alle forberedelser gjort, og vi sendte to stævninger mod Told- og Skattestyrelsen til Østre Landsret. På vegne af min kunde krævede advokat Per Christensen en tilbagebetaling på 209,25 kr. plus moms, mens jeg selv krævede erstatning for det beløb, jeg var blevet vildledt til at udbetale til de 529 kunder.

Det satte Skatteministeriet i den situation, at det selv ville ende med at skulle betale afgift tilbage til mindst 529 forbrugere og måske erstatning til mig, hvis det fastholdt Peter Bierings synspunkt. Så skete der noget. Villy Ilsøe, der havde fået forbud mod at afgive forklaring, skrev en vidneerklæring, og den afgjorde sagen.

Sagsøgte kan i denne forbindelse bekræfte, at det har været en forudsætning for den tilbagebetaling, der blev foretaget af Told- og Skatteregion Aalborg den 18. november 1994, at afgiftsbeløbet blev videregivet til dem, der oprindeligt havde betalt afgift, dvs. de pågældende kunder. Der henvises til den skriftlige erklæring fra den pågældende sagsbehandler i Told- og Skatteregion Aalborg, som er fremlagt i den verserende erstatningssag anlagt af Laserdisken v/Hans Kristian Pedersen mod Skatteministeriet (4. afd.'s sag nr. B-1893-96), og som fremlægges i denne retssag som bilag A.

Efter Momsnævnets afgørelse om, at videopladerne ikke var omfattet af afgiftsplikten, indkaldte regionen virksomhedens indehaver til et møde hos regionen med henblik på en afklaring af spørgsmålet om tilbagebetaling af den betalte afgift. På mødet blev det over for indehaveren præciseret, at afgiften alene kunne tilbagebetales i det omfang, afgiften blev betalt tilbage til virksomhedens kunder.

Efter de foreliggende omstændigheder fandt regionen det ikke betænkeligt at tilbagebetale afgiften, inden udbetaling til kunderne havde fundet sted. Virksomheden havde således gennem sit udbudsmateriale og på fakturaer til kunderne stillet disse i udsigt, at den betalte afgift ville blive tilbagebetalt, såfremt afgiftsplikten på pladerne ved en senere afgørelse blev ophævet. Spørgsmålet om, hvorvidt det samlede afgiftsbeløb rent faktisk er udbetalt til virksomhedens kunder, indgår i regionens almindelige prioritering af kontrollen med virksomhedernes afgiftsafregning.

Villy Ilsøes skriftlige vidneerklæring, 22. januar 1999

Hvorfor skulle der gå mere end fire år og to måneder og anlægges to retssager, før Skatteministeriet anerkendte eksistensen af min aftale med regionen?

Selvom Peter Biering anerkendte aftalen i den civile retssag om bedrageri, var det ikke utænkeligt, at han alligevel ville fastholde det modsatte synspunkt i den oprindelige erstatningssag, så jeg svarede Østre Landsret således (1. marts 1999):

“Jeg foreslår, at de to sager behandles sammen, og at Skatteministeriet bliver enig med Skatteministeriet om en entydig holdning. Da Skatteministeriet i begge sager repræsenteres af Peter Biering, skulle det være muligt at nå til enighed. Så vidt jeg kan se, er Peter Biering mere uenig med Peter Biering end med mig.”

Vi mødtes i Østre Landsret den 14. april 1999, og jeg fik tilført retsbogen, at det tilbagebetalte beløb skulle holdes uden for mit erstatningskrav. Derefter hævdede jeg de to supplerende retssager igen.

Af uransagelige grunde dømte de tre dommere, Nils Erik Jensen, Højgaard Pedersen og Anette Burkø, mig til at betale sagens omkostninger på 10.000 kr. til Skatteministeriet. Også kunden skulle betale sagens omkostninger. Selvom det var Skatteministeriets uklædelige adfærd, der havde gjort retssagerne nødvendige!

Efter rettens votering erklærede parterne sig enige i, at følgende tilføres retsbogen:

Sagsøgte har erklæret, at han ikke under sagen B-1893-96 vil gøre gældende, at der i et eventuelt dokumenteret omsætningstab for sagsøgers vedkommende skal fratrækkes nogen del af det beløb på 438.317 kr., som den 18. november 1994 er udbetalt til sagsøgeren til tilbagebetaling til hans kunder. Sagsøgeren hævdede herefter sagen.

Østre Landsrets retsbog, 14. april 1999

Retssag nr. 4: Erstatningssagen mod Skatteministeriet

Inspireret af Clint Eastwoods slutreplik i *Il buono, il brutto, il cattivo* (Den gode, den onde og den grusomme, 1966) vil jeg udtrykke det således: "I verden findes der to slags mennesker: De, der tror, at Danmark er et retssamfund, og de, der har prøvet at være i konflikt med de danske myndigheder."

Man forestiller sig næppe, at en så usaglig adfærd som kammeradvokatens er mulig. Det kom bag på mig til at begynde med - det erindres, at ambi-sagen kun lige var startet på det tidspunkt - men efterhånden blev det mere og mere tydeligt, at kammeradvokaten arbejder efter et fast koncept: Det skal være afskrækkende vanskeligt for en borger at kræve, hvad han har ret til.

Selvom borgeren uforskyldt er påført et væsentligt problem, vil man sende det signal, at det skal være så vanskeligt at gøre indsigelse, at den borger, der har et liv, vil lade det passere. Kuren er simpelthen værre end sygdommen.

Jeg havde ikke bedt om en konflikt, og jeg havde slet ikke bedt om en retssag, men jeg kunne ikke få vurderet mit erstatningskrav uden. Som sagsøger skulle jeg løfte bevisbyrden, og ingen detalje var for lille til at blive bestridt, om det er noget så indlysende, som at en forbrugsbegrænsende afgift begrænser forbruget.

Uden videre anførte kammeradvokaten i duplikken den 10. januar 1997: "Det må lægges til grund, at pris har helt underordnet betydning for forbrugerens valg." Hvor i alverden kommer det fra? Blot få uger senere gjorde kammeradvokaten det modsatte synspunkt gældende i ambi-sagen (side 712).

Kammeradvokaten ved godt, at det er nonsens. Formålet er at gøre livet så surt som muligt for den borger, der tillader sig at gøre indsigelse. Han bebyrdes med at finde dokumentation for indlysende selvfølgeligheder. Jeg fremlagde bl.a. to artikler fra fagbladet *High Fidelity* om nørder, der udtalte sig om LaserDiscs:

"Selv har jeg haft LaserDisc i nogle år, men jeg er aldrig blevet stamkunde i nogen software-forretning. De store skiver har været for dyre til mit temperament." (*High Fidelity* nr. 4, 1997)

"Når nu du går så meget op i billeder og film, hvorfor er der så ikke nogen LaserDisc? Henrik syntes i første omgang, at filmene var for dyre." (*High Fidelity* nr. 5, 1997)

Annual Consumer Poll

Are laserdiscs too expensive? Does Los Angeles have earthquakes? It becomes a vicious circle when disc producers are forced by weak sales to raise their sticker prices, only to have sales fall further as a result. Nevertheless, opinions have not changed much from last year. 61 % feel discs are overpriced, just as they did a year ago, with 31 % comfortable with the pricing structure and 8 % undecided.

Kammeradvokatens aparte opfattelse af EU-retten

En besynderlig, tidskrævende - og vedvarende - opfattelse hos kammeradvokaten var forestillingen om, at jeg ikke skulle have erstatning i forbindelse med plader, der var importeret direkte fra USA. Ifølge kammeradvokaten - det var ligegyldigt, hvem af advokaterne der førte sagen - ville de begrænse erstatningsansvaret til de plader, jeg havde importeret fra de øvrige EU-lande.

Uanfægtet af *EU-Karnov* mente kammeradvokaten, at det var afgørende, om jeg havde importeret pladerne direkte fra USA, eller om de var sendt til et andet EU-land først. Jeg kunne have indført dem i England og så sendt dem videre til Danmark, men det havde jeg altså ikke gjort, og så var afgiften ikke ulovlig! For dem var det afgørende, hvilket land pladerne første gang var indført i.

Heroverfor anførte jeg, at hvis det var afgørende, om pladerne var importeret fra et tredjeland, var det slet ikke en intern afgift, men en afgift med tilsvarende virkning som told, og en sådan afgift er også ulovlig.

Ifølge *EU-Karnov* er pladerne bragt på markedet i EU, når der er betalt told og tilsvarende afgifter. Uanset om pladerne var fløjet til Danmark direkte fra USA eller ej, var de "bragt i omsætning" i EU, da afgiften indtrådte, for det skete først i det øjeblik, hvor en kunde købte en plade i en af Laserdiskens butikker.

Kammeradvokaten fremturede og bad en lokal funktionær, Lars Albertsen, om at foretage en opgørelse over andelen af videoplader, der var importeret fra EU hhv. tredjelande. Det havde regionen ingen tal på, så Lars Albertsen kontaktede mig. Jeg skrev til ham, at en sådan opgørelse ikke findes, fordi der ved indførslen slet ikke skelnes mellem videokassetter og videoplader. Tarifnummeret er det samme. Jeg havde et lager af film, men jeg vidste ikke, hvordan det var fordelt, eller hvor varerne stammede fra. Jeg nægtede at bruge tid på det pjat, før deres fortolkning var bekræftet af EU-Domstolen, men for min skyld kunne vi da godt spørge den!

1. Generelt om toldunionen

1.1. Fællesskabets grundlag udgøres bl.a. af en toldunion, jf. TEF art 9. En toldunion indebærer ophævelse af told og toldlignende afgifter ved handel med varer mellem medlemsstaterne. En toldunion indebærer endvidere - til forskel fra et frihandelsområde - etablering af en fælles toldtarif, der skal anvendes ved handel med tredjelande, således at alle varer fra tredjelande behandles ens, uanset i hvilken medlemsstat varerne indføres.

1.3. Toldunionens regler vedrører al handel med varer, der har oprindelse i en medlemsstat eller »frit kan omsættes i en medlemsstat« jf art 9 stk 2. Efter art 10 stk 1 er betingelsen for, at en tredjelandsvare »frit kan omsættes«, at der er betalt told og afgifter med tilsvarende virkning, og at alle formaliteter i forbindelse med indførsel i en medlemsstat (det fælles toldområde) er opfyldt.

Østre Landsrets dom

Kammeradvokaten bad igen og igen om en opgørelse. Jeg forklarede tålmodigt, hvorfor opgørelsen ikke kunne laves, da det gik op for mig, at det var et påskud for at reducere erstatningen.

Jeg valgte at tage chancen i retten, og under domsforhandlingen afviste jeg kammeradvokatens udflugter i en sådan grad, at en tilhører fra Skatteministeriet sagde til mig: "Du har virkelig gjort det svært for retten at dømme imod dig," og det gjorde Østre Landsret heller ikke.

Den 15. juni 2000 fik jeg tilkendt en erstatning på 750.000 kr. plus renter og 60.000 kr. i sagsomkostninger. Skat kunne således have sparet temmelig meget, hvis det i 1994 frivilligt havde anerkendt konsekvenserne af fejlen (side 738).

denskjultekorruption.dk/video45

TV Aalborg, 16. juni 2000

Potentiel retssag nr. 5: Kampen mod rentediskrimination

Derefter opgjorde kammeradvokaten ved advokat Sune Fugleholm sagen således:

Laserdisken har modregnet i alt:	729.429 kr.
Renter til Skat:	455.914 kr.
Skats tilgodehavende i alt:	1.185.343 kr.
Erstatning til Laserdisken:	750.000 kr.
Sagsomkostninger til Laserdisken:	60.000 kr.
Renter til Laserdisken:	247.307 kr.
Laserdiskens tilgodehavende i alt:	1.057.307 kr.

Da blev jeg vred igen. På intet tidspunkt havde Skat haft et reelt tilgodehavende. Alligevel skulle jeg betale over 200.000 kr. mere i renter til Skat!

Per Christensen forklarede: - Først da du modregnede, annullerede du din gæld til Skat. Indtil da var der tale om et forlig, og så kræver Skat 1,3 % om måneden i rente, og de penge er ikke fradragsberettiget. Derimod får du kun diskontoen plus 5 % i rente, og de penge er endda skattepligtige.

Situationen er altså, at hvis man har en strid med myndighederne, koster det en formue, hvis man søger et mindeligt forlig i stedet for at modregne fra starten.

- Hvis du anlægger en retssag, vil du tabe den, advarede Per Christensen.

Jeg ville alligevel anlægge en retssag, og det skrev jeg til skatteregionen. Sagen skulle sætte fokus på uretfærdigheden og sende dette budskab til offentligheden: "Hvis du er i strid med Skat, kan du kun beskytte dig på én eneste måde: Du skal modregne *øjeblikkeligt*." Var det en pointe, Skat havde lyst til at slå for i retten? Tilsyneladende ikke, for Skat eftergav renterne, og det fandt jeg kun rimeligt.